

Lindrig intellektuell funktionsbegränsning och ESSENCE

/E Fernell, Gillbergcentrum
och Skaraborgs sjukhus

DSM-5 (2013)

Intellectual Disability (Intellectual Developmental Disorder)

Hur blir den svenska benämningen i DSM-5?

Lindrig intellektuell funktionsnedsättning?

DSM-5 ID/IDD

Brister i *intellektuell funktion*

enligt IQ test och enligt klinisk bedömning

IQ understigande $70_{\pm 5}$

Adaptivt kriterium avgör svårighetsgraden - och behovet av stöd

3 områden bedöms:

Kognitivt – abstrakta och exekutiva färdigheter

Socialt – läsa av sociala signaler, bedöma risker

Praktiskt – bedöma hälsa, "support is typically needed to raise a family" (mild ID/IDD)

Symtomdebut under utvecklingsperioden

Diagnostik

Samverkan

Lindrig utvecklingsstörn. kan vara en svår diagnos att ställa

Funktionsbedömningar

ESSENCE

Medicinsk bedömning

Generell kognitiv funktion mätt med IQ

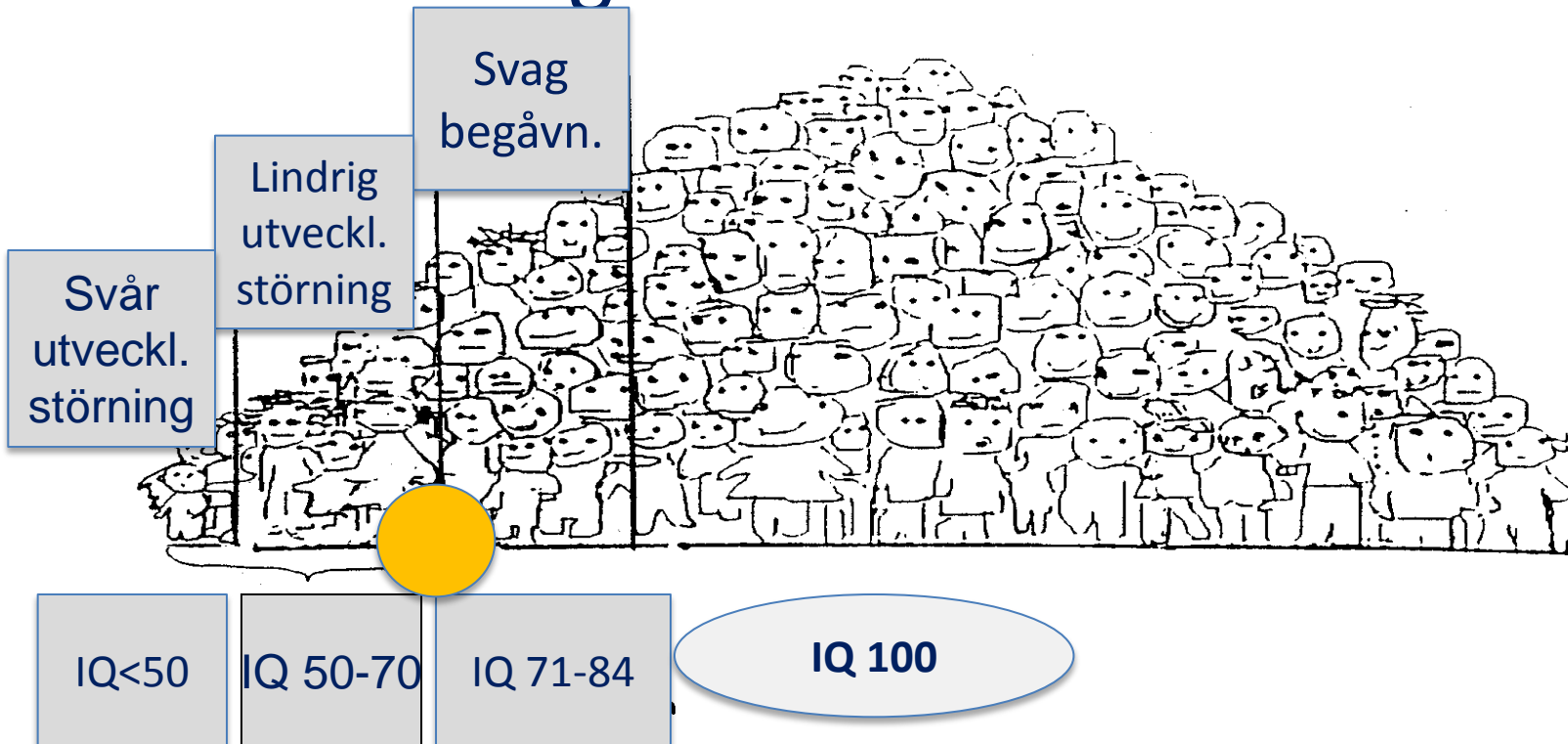

Illustration
utgående från
en teckning av
psykolog
Ingrid Adolfsson

Var?

Skolan/ibl. förskolan/BVC fångar upp problematiken

Första kartläggningen inom BVC eller EHT

Diagnos bör fastställas inom sjukvården

bedömning av andra samtidiga funktionsproblem

medicinsk bedömning

ställningstagande till åtgärder/insatser

Ställningstagande till uppföljning

ESSENCE team behövs

Lindrig intellektuell funktionsnedsättning

UPPFÖLJNING!

Behövs insatser av rehabiliteringskaraktär; pedagogiskt, psykologiskt, socialt och medicinskt!

Hur vanligt?

Prevalensstudier i Sverige och Norden

0.5% - 1% - 1.3%

I många studier sannolikt en underskattning av prevalensen

Socioekonomisk gradient

Symtompresentation - ESSENCE

Förskolebarn

Språklig försening/språkstörning, motoriska svårigheter, beteendemässiga problem, generell utvecklingsförsening

Skolbarn

Inlärningssvårigheter, koncentrationssvårigheter

Barn som idag kommer till barnmottagningar, logopedmottagningar, barnneurologiska mottagningar, barnpsykiatriska mottagningar

Vi behöver ESSENCE mottagningar

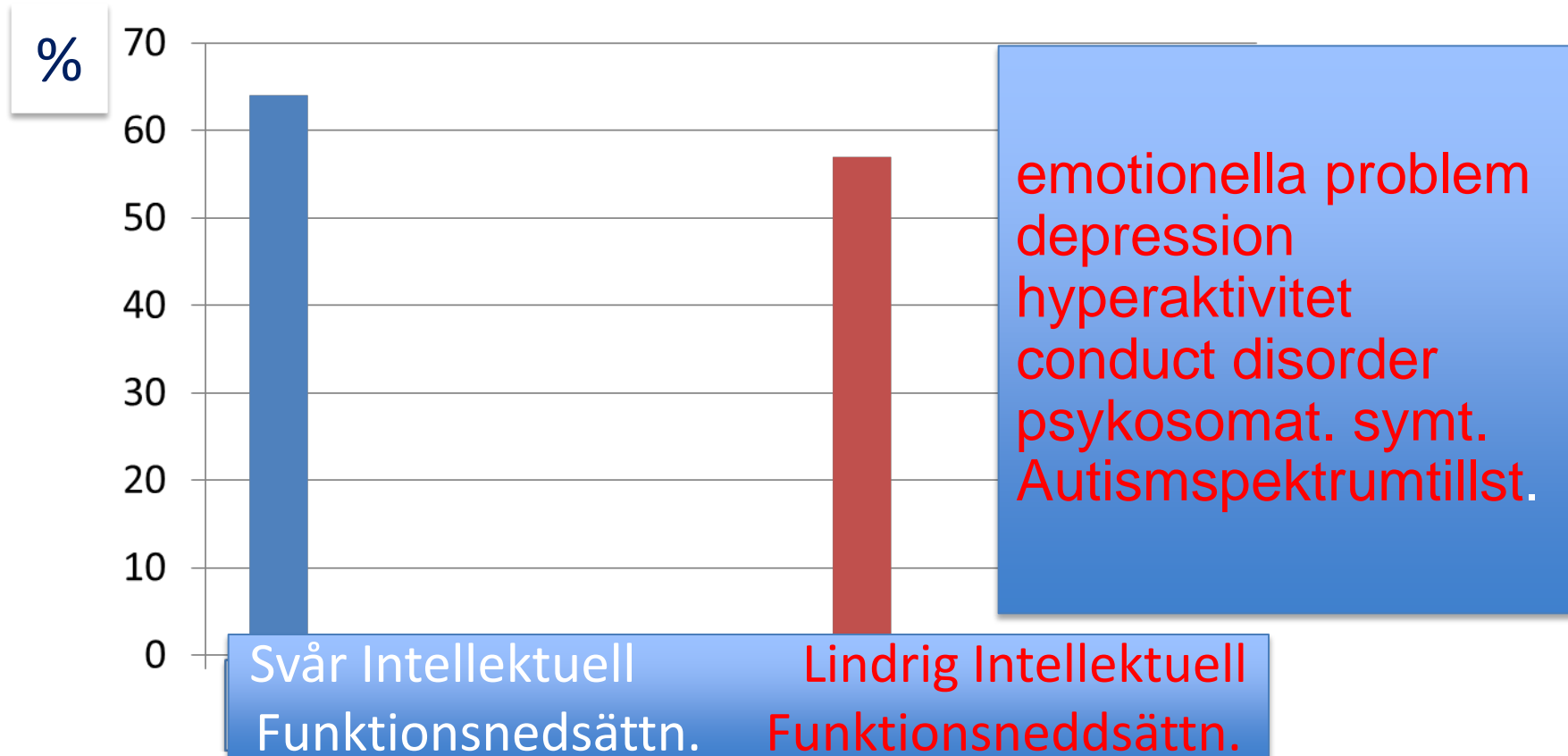
Samtidiga funktionsnedsättningar hos skolbarn med lindrig utvecklingsstörning

data från olika svenska studier

Cerebral pares	6-9 %
Epilepsi	12-15 %
svår synneds.	1-4 %
svår hörselneds.	4-7 %

(Hagberg et al 1981)

Psychiatric disorders in Mildly and Severely mentally retarded children (Gillberg et al. 1986)

Samtidigt förekommande svårigheter/problem

Studie i Skaraborg

Skolbarn 7-15 år med lindrig utvecklingsstörning bedömdes enligt FTF

Andel med betydande tilläggsproblem

Ung. 50-80% av gruppen hade problem inom områden:
exekutiva funktioner/koncentration/ ADHD; socialt fungerande;
språk; motorik; beteende/emotionellt fungerande

(Lindblad et al 2011)

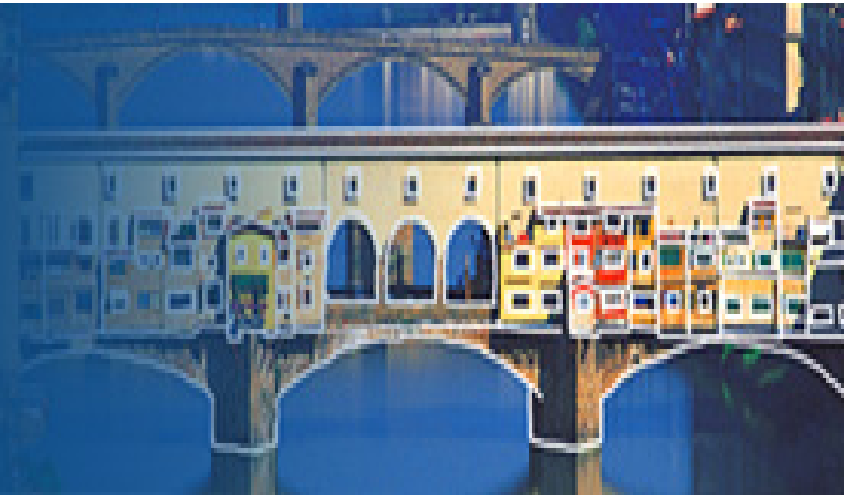
Barnmedicin/Barnneurologi-Barnpsykiatri/Barnneuropsykiatri

ESSENCE

13th INTERNATIONAL CONGRESS BRIDGING THE GAPS

INTEGRATING PERSPECTIVES IN CHILD AND ADOLESCENT MENTAL HEALTH

[Click here to access the Congress WebSite](#)

Medicinsk bedömning/utredning

Vilar på anamnes och status, många olika orsaker att beakta
Orsaksfaktorer - Indelning - tidpunkt för skadans uppkomst

Prenatal

Vanligast; genetik och/eller förvärvad

Tänk på Klinefelters s. hos pojkar och Fragil X hos flickor, FAS

Perinatal

t.ex. extremt för tidigt födda barn

Postnatal orsak ovanligt, t. ex. infektion som drabbat hjärnan

Uppföljning av en populationsbaserad grupp omfattande 42 barn, nu unga vuxna, till mödrar med lindrig utvecklingsstörning

3 hade avlidit, 1 flyttat utomlands, 7 avböjde medverkan

10 deltog i en intervju

21 fick sökas i register

35% hade själva lindrig utvecklingsstörning

29% hade ADHD

Ungefär hälften hade inte vuxit upp hos sin biologiska mor

Hur ska stödet utformas till dessa mödrar och deras barn?

Avhandling, Lindblad Ida, 2013

Livsstilsfaktorer – lindrig intellektuell funktionsnedsättning

“Cardiometabolic health in students and young adults with mild/moderate intellectual disabilities.....”

Actions to promote healthy living

Avhandling av Eva Flygare Wallén,
2013

Vi behöver tänka på att lindrig intellektuell funktionsnedsättning inte enbart är en skolfråga!

